

SIMPOSI INTERNACIONAL DE FILOSOFIA DE L'EDAT MITJANA

Del 12 al 16 d'Abril de 1993 va tenir lloc a Vic el *Simposi Internacional de Filosofia de l'Edat Mitjana*. Aquest Congrés es realitzà sota el patrocini de la Société Internationale pour l'Étude de la Philosophie Médiévale (SIEPM) i va ser organitzat per la Societat Catalana de Filosofia. El president del Comitè de Programa, promotor principal dels actes, fou el professor Francesc Fortuny.

La ciutat de Vic semblava el marc perfecte per a un congrés el subtítol del qual resava: *El pensament antropològic medieval en els àmbits islàmic, hebreu i cristià*. Vic era la capital cultural de la Catalunya de l'any 1000, el lloc on les tres cultures es troben i bressen nous desplegaments. Les seves pedres conserven una memòria propícia.

L'obertura solemne va tenir lloc a l'Ajuntament de Vic. Després dels parlaments de les autoritats, el Dr. Raimon Panikkar llegí la lliçó inaugural, *Man: Medieval Being*. A partir del medieval com centre d'interès comú dels presents, Panikkar proposà la reflexió sobre la recerca del sentit del present en la figura de la «medietat»; allò medieval com «entremig entre dues edats» era revaloritzat com constituent de l'home, davant la tradicional presentació com mediocritat.

Farem una breu memoranda sobre les ponències: Albert Zimmermann, president de la SIEPM i director del St. Thomas Institut de Colònia, exposà *Propos sur l'Averroïsme Latin*, l'esforç principal del qual consistí en actualitzar els problemes que suscita l'averroïsme. Tullio Gregory, director del Lessico Intelletuale Europeo, moderà la Taula rodona titulada *Tendències historiogràfiques innovadores*, sobre l'estat actual dels estudis de la competència dels diversos participants. Eusebi Colomer, de l'Institut d'Estudis Catalans, dissertà sobre el conflicte fe-raó en Llull. Hayrani Alintias, de la Facultat de Teologia d'An-

kara, i Bekir Karliga de la Universitat d'Istanbul, parlaren sobre *L'influence d'Avicenne sur la pensée Occidentale au Moyen Age*. Charles Lohr, de la Universitat de Friburg, ho feu sobre *Aristotelism in the West*. Alfonso Maierù, de la Universitat «La Sapienza» de Roma, explicà *Aspetti del rapporto fra logica e teologia nel tardo medioevo*. Dominique Urvoy, de la Universitat de Toulouse, donà una conferència sobre Averroes i la filosofia islàmica. Z. Harvey, de l'escola d'estudis superiors de Jerusalem, tractà el problema de la llibertat en Hasdai Cresques.

Simultàniament, els Drs. Mikel de Epalza de la Universitat de Castelló, i Joaquín Lomba de la Universitat de Saragossa impartiren el Seminari *Civilització i cultura al Xarc-al-Andalus (futures terres catalanes): Segles VII-XIII*. Ambdós coordinaren els seus esforços: Epalza tocà l'aspecte literari, històric i sociològic i Lomba els textos i autors filosòfics. L'assistència va ser nombrosa i entusiasta.

L'elevat nombre de comunicacions —cent disset presentades— dona bona prova de l'interès suscitat. D'elles es llegiren més de la meitat, distribuint-se en vuit seccions: Filosofia en el Judaisme, Filosofia islàmica, Filosofia cristiana, Antecedents gregos i patrístics, Entorn històric, artístic i literari, Història de la ciència, Paleografia i codicologia, Informàtica i medievalística.

Per novetat, són dignes de ressenyar les comunicacions de Paul Tombeur (*El «Corpus Christianorum» et «Continuatio Medievalis» en CD Rom*) i de Jacqueline Hamesse (*Présentation d'une base de données pour les incipits de manuscrits philosophiques et théologiques du Moyen Age*) sobre la qüestió de l'aplicació de la informàtica a l'estudi de la filosofia medieval; en una sala annexa veïerem demostracions sorprenents del

treball amb el CD Rom sobre la Cetedoc Library. L'ús d'aquests recursos permeten provar amb un grau d'exhaustivitat sobre els textos mai assolida si una hipòtesi funciona o no. En la mesura en què les «influències», la «tradicció d'un autor» etc. s'han d'exterioritzar forçosament en l'ús d'un llenguatge, és possible ara, si donem en les preguntes pertinents, trobar la prova d'aquells corrents de pensament.

El Simposi comptà amb actes culturals complementaris organitzats pel Patronat d'Estudis Osonencs, tals com recepcions, concerts i sessions de cine-club. Per a l'acte de clausura els participants foren traslladats a la ciutat de Girona. El professor Rémi Brague de la Universitat de la Sorbona, llegí la lliçó de clausura. La seva esplèndida exposició versà sobre el trobament de cultures a Europa.

Sens dubte el Simposi aconseguí els seus objectius: en quant a participació comptà amb especialistes de quatre continents, de distintes tendències historiogràfiques i de distintos credos religiosos; les comunicacions enviades extenen l'àmbit pràcticament a tot el món culte.

En aquest sentit aquest tipus de trobades promouen el diàleg científic i també humà.

En quant al grau de qualitat intel·lectual, els noms citats parlen per si sols: un dels fins explícits de la trobada era contribuir a la normalització científica del nostre país. La Societat Catalana de Filosofia acull un grup de professors el cabdal de producció pròpia dels quals era ja digne d'obtenir una recepció més ampla, i a la vegada, digne de la confrontació amb les autoritats internacionals en els respectius temes. Els organitzadors volien, a més a més, mostrar com és possible oferir una acollida intel·ligent a investigadors de fora de les nostres fronteres. El problema específic de la filosofia medieval és que, per ser cultivada per minories, corre el perill de tancar-se sobre si. El Simposi donava ocasió d'una obertura franca d'horitzons. Els propòsits s'acompliren amb escreix. El Simposi fou també ocasió de contactes, d'intercanvi de llibres, d'idees i d'adreces personals. El rigor que es mostrà en la competència científica només fou comparable al bon humor dels seus participants.

C.S. i J.M.D.

LICEU «JOAN MARAGALL»

El Liceu Joan Maragall ha continuat amb la celebració de seminaris a l'Ateneu Barcelonès amb periodicitat d'un cada tres setmanes. El tema proposat pel curs 1992-93 fou *Filosofia catalana*. La sessió inaugural a càrrec de B. Castany s'intitulà *Trets i afinitats dels filòsofs catalans*, tingué lloc el dia 24 d'octubre de 1992. Posteriorment dissertà sobre el pensament de J. Serra Hunter el professor Ll. Alegret. Es dedicaren sessions a R. Turró, J. Balmes. El Dr. J.Mª Terri-

cabras s'ocupà de J. Ferrater Mora, mentre el professor M. Satué i F. de Urmeneta de Tomàs Carreras i Artau i de P. Font i Puig respectivament. Bernat Castany parlà de E. Nicol amb qui mantingué una amistat personal.

En la sessió preparatòria pel curs següent s'escollí com a llibre a comentar l'*Enciclopèdia de les ciències filosòfiques* de Hegel.

Inaugurà el curs el Dr. J.M. Udina amb el comentari d'uns texts de Hegel